

Atskaite par dalību COPA-COGECA un EK rīkotajā darba grupā

Liellopi un teļi

21. – 22. novembrī 2013., Briselē

Izskatāmie jautājumi:

Viedokļu apmaiņa par situāciju liellopu gaļas tirgū;
Eiropas Savienības sarunas ar Kanādu un ASV;
Diskusija par atdalītajiem maksājumiem nākotnē;
Liellopu gaļas marķēšana, Dzīvnieku identifikācija;
Antibakteriālie līdzekļi.

Kopsavilkums un ieteikumi par būtiskākajiem jautājumiem

Darba grupas sākumā tika skatīts viedoklis Eiropas Komisijas (EK) viedoklis, ka nākotnē lopkopības produktu konsultatīvās grupas par visiem gaļas sektoriem būtu jāapvieno vienā grupā.

Liellopu un teļa darba grupas viedoklis ir, ka tomēr jā saglabā atsevišķas darba grupas, jo nozarēm ir ļoti specifiska situācija, un katra gaļas sektora attīstība ir ļoti atšķirīga. Liellopu gaļas ražošana ir saistīta ar mazāk intensīvu ražošanu, dabas un vides jautājumiem, kas nav aktuāli intensīvajām gaļas ražošanas nozarēm.

Kopējais dalībvalstu viedoklis ir, ka ražošanas izmaksas pieaug, bet cenas tirgū stāv uz vietas vai samazinās, kas arī rada to, ka samazinās ražošanas apjomi, pašlaik tas nav dramatisks process, bet tendence ir gana stabila

Nevalstiskajām un citām organizācijām diskutējot ar EK par atbalstu un ieguvumiem liellopu gaļas sektoram, vajag izmantot ES plānotos tirdzniecības līgumus ar Kanādu un ASV, tos nevar novērst, bet uz to rēķina var panākt, ka EK piekāpsies sektoram, lai gūtu atbalstu no dalībvalstīm kopumā par šiem starpvalstu līgumiem.

Viedokļu apmaiņa par situāciju liellopu gaļas tirgū

Vācijai ir samazinājusies ražošana par 6% arī cenas ir zemākas;

Holandē nav būtisku izmaiņu, neliela tendence uz ražošanas un cenu samazinājumu;

Itālijā liellopu gaļas cenas stāv uz vietas, bet palielinās ražošanas izmaksas, samazinās iekšējais patēriņš;

Polijā joprojām mazs liellopu gaļas patēriņš, 9kg uz cilvēku gadā;

Dānijā kaušana samazinājusies par 6%, cenas krītas, īpaši govīm;

Īrijā pašpatēriņš ap 10 % no saražotā, liels eksports;

Somijai, Zviedrijai un **Velsai** situācija salīdzinoši nemainīga;

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Francijā un Beļģijā samazinās cena un ari ražošanas apjomi;

Austrijā situācija ir salīdzinoši laba;

Čehijā cenas stabilas, pazaudēts turku tirgus, bet ir citi eksporta tirgi;

Rumānijā piedalās pirmo reizi, cenas zemas, nozare nav attīstīta.

Kopumā ES ir samazinājies gan dzīvnieku skaits, gan gaļas ražošanas apjoms (ap -4,5%). Arī cenu ziņā esam zem 2012. gada līmeņa (ap -2,1%), teļa gaļas cenai ir neliels cenas pieaugums (ap 2%). 2013. gada sākumā cenas bija augstākas, tad kritās un gada beigās nostabilizējās. ES aizvērās Krievijas un Turcijas tirgi, kas samazināja eksportu, taču atvērās Alžīras, Šveices un citi mazāki, jauni eksporta tirgi. ES galvenokārt liellopu gaļu ievie no Brazīlijas, Argentīnas, Urugvajas, ASV un Austrālijas. ES kopumā saražo mazāk nekā patērē liellopu gaļu, taču ir arī liels liellopu gaļas eksports no ES uz citām valstīm.

ES sarunas ar Kanādu un ASV

2014. gadā plānots parakstīt līgumu ar Kanādu, kas paredz Kanādai liellopu gaļas eksporta kvotu uz ES (plānots ap 50 000 tūkst. tonnu). 2016. gadā plānots parakstīt līgumu ar ASV, kas varētu paredzēt līdzīgu importu uz ES, varbūt pat lielāku.

ES lauksaimniekiem šie līgumi radīs papildus spiedienu vietējā tirgū, un viss ticamāk cenu samazinājumu liellopu gaļai. ES neplāno atteikties no līgumiem un produktu importa kvotām, jo lauksaimniecība ir tikai neliela daļa, ko paredz šie līgumi, un zināmā mērā lauksaimniecības jautājumi tiek upurēti, lai iegūtu pozitīvu rezultātu, citos politiski jutīgākos jautājumos.

Dalībvalstu viedoklis ir, ka nevajag ziedot liellopu gaļas sektoru, lai sakārtotu citus jautājumus, jo kopumā mēs iegūsim zemas kvalitātes un vājas izsekojamības produktu ES tirgu, un postīsim situāciju saviem ražotājiem.

EK viedoklis ir, ka ES valstīm jāceļ sava konkurētspēja kopējā tirgū.

Diskusija par atdalītajiem maksājumiem nākotnē

Atdalītie maksājumi par zīdītājgovīm joprojām ir atklāts jautājums daudzās valstīs, tomēr nozare uzskata, ka tiem ir liela nozīme. Dažas valstis kombinē zīdītājgovju maksājumus ar mazāk-labvēlīgajiem maksājumiem, kas nozīmē, ka pretendents var saņemt augstākus maksājumus, mazāk-labvēlīgajos apgabalos, ja saimniecībā ir aitas un zīdītājgovis.

Dānija plāno saglabāt kaušanas prēmijas, par nobarotajiem bulļiem.

Daudzas valstis plāno atšķirīgus maksājumus par pirmajiem 50 hektāriem, visticamāk mazākus maksājumus

2014. gada aprīlī gaidāms normatīvais akts, kas iedos rāmi tiešmaksājumiem, ieviešanas normatīvie dokumenti būs jāizstrādā.

Liellopu gaļas marķēšana, Dzīvnieku identifikācija

EK par šo jautājumu strādā ar Universitāti Nīderlandē, darbs vel nav pabeigts. Marķējumā ir plānota Obligātā daļa, Brīvprātīgā daļa un Dalībvalsts izvēles daļa. Būs jāatšķirē izcelsmes

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

valsts un kaušanas vieta. Produktos, kur gaļa ir kā sastāvdaļa, noteiks robežu līdz kurai būs iespējams atšifrējums. Joprojām ir aktuāls jautājums par liellopu elektronisko identifikāciju, taču šī jautājuma virzība ir apstājusies, jo Parlamentā ir iestrēdzis dzīvnieku klonēšanas jautājums, kas iet kontekstā ar identifikāciju.

Antibakteriālie līdzekļi

Netika skatīts

Dainis Rungulis

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

*Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr.2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi.”
Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.*